A°. 1853. № 61.

Opregte Zaturdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 12 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 7 Maart.

Gisteren is in de Leopolds-kerk eene godsdienst-oefening gehouden, ten einde den Allerhoogste te danken voor het behoud van 's Keizers leven. — De leden der vereeniging ten behoeve der jeugd, en de door dezelve bestuurde scholieren hebben daaraan deel genomen. — Voor de tot een aandenken aan 's Keizers behoud te bouwen kerk is reeds een bedrag van bijna 300,000 fl. bijeengebragt.

Naar luid van berigten uit Milaan, beloopt het aantal der uit Lombardije verdreven Teciners ongeveer 6200 personen.

De berigten uit Konstantinopel tot den 26sten Februarij melden, dat niet Vorst *Mentzikoff*, maar een zijner adjudanten aldaar is aangekomen, belast met eene zending zijner Regering, betreffende het H. Graf. — De sultan had een zijner zwagers benoemd tot minister van koophandel. De handels-aangelegenheden waren nog niet verbeterd, en het opgeld der klinkende munt was steeds stijgende.

Het geen omtrent de door de Porte aan den generaal *v. Leiningen* gedane toezeggingen is gemeld, wordt bevestigd.

Ten aanzien van de verzekering der regten van de christen-bevolking in Bosnie zullen welligt nog nadere onderhandelingen worden gevorderd. In al de kerken daar te lande zijn godsdienst-oefeningen gehouden tot dankbetuiging voor de redding des Keizers van Oostenrijk.

Van het terugtrekken der Turken uit Montenegro wordt nog geene melding gemaakt, maar ook nog van geene verdere krijgsbedrijven, na het gevecht van den 18den. — Gehoor leenende aan den hun gegeven raad, zijn de bergbewoners, na dit gevecht, slechts op hunne verdeding bedacht gebleven. — Men verwacht ook eerlang het berigt, dat de blokkade van de kusten van Albanie is opgeheven.

PARIJS, 9 Maart.

Reeds sedert eenigen tijd is onder de menigte het gerucht verspreid geworden, dat de maarschalk *de Saint-Arnaud* het ministerie zou verlaten. Het blijkt thans, dat zulks gegrond is geweest. De genoemde bewindsman zal *ad interim* worden vervangen door den tegenwoordigen minister van Marine *Ducos*. Deze voorloopige toestand zal echter, uit den aard der zaak, niet lang kunnen duren. Als de reden, waarom de heer *de Saint-Arnaud* heeft opgehouden lid van het kabinet te zijn, wordt de ongunstige toestand van zijne gezondheid opgegeven. Sedert zijn laatste verblijf in Algerie, schijnt de genoemde officier voortdurend lijdende te zijn aan eene maag-ziekte, die in de laatste dagen, naar men verzekert, zoodanig is toegenomen, dat de nabestaanden van den maarschalk ernstig bezorgd zijn geworden en hem hebben aangeraden om zijn ontslag uit zijne betrekking te vragen. Gisteren heeft de maarschalk het daartoe strekkende besluit genomen. Hij zal, vergezeld door eenen geneesheer, naar de Hyerische-eilanden vertrekken en aldaar een groot gedeelte van het voorjaar verblijven.

Ingeval de maarschalk *de Saint-Arnaud* niet binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop in staat mogt zijn om zijne waardigheid weder te aanvaarden, houdt men het voor zeer waarschijnlijk, dat bij aan het hoofd van het departement van Oorlog zal worden vervangen door den generaal *Canrobert*. Men verzekert van eene doorgaans goed onderrigte zijde, dat de laatstgenoemde krijgsman zich niet dan hoogst ongaarne met die betrekking zou belasten.

— In de staatkundige kringen valt thans over het algemeen weinig bijzonders voor, doch in de hoogere clericale kringen is dit geenszins het geval. Dagelijks begint de strijd, welke op dit oogenblik tusschen de voornaamste kerkvoogden hier te lande wordt gevoerd, meer en meer de algemeene aandacht bezig te houden. Zoo als is medegedeeld, heeft de heer *de Dreux-Brézé*, bisschop van Moulins, zich ten gunste van het dagblad *l'Univers* verklaard, doch daarbij, ten aanzien van den aarts-bisschop van Parijs, uitdrukkingen gebezigd van zoodanigen aard, dat deze laatste prelaat het noodig heeft geacht om het gedrag van zijnen kerkelijken ambtgenoot aan het oordeel van den Paus te onderwerpen. De aartsbisschop *Sibour* heeft de verklaring, waarbij hij de beslissing van den Paus inroept, openlijk doen bekend maken. In dat stuk zegt hij, dat de bisschop van Moulins een twijfel heeft aan den dag gelegd over de door hem, *Sibour*, beledene beginselen, welke voor 't minst zonderling en ongegrond moeten worden genoemd. Verder laat de aartsbisschop zeer sterk uitkomen, dat hij, *Sibour*, het dagblad *l'Univers* heeft gegispt, en de bisschop van Moulins zijne handelwijze afkeurt, doch tevens erkent, dat de schrijvers van *l'Univers* treurige gewoonten hebben en den wrevel van anderen gedurig opwekken: — dat zij al te zeer geneigd zijn om ontijdig geschilpunten optewerpen; — dat zij zich den tijd niet gunnen, om de onderwerpen, waarover zij handelen, rijpelijk te overdenken, en de door hen te bezigen woorden en uitdrukkingen te wikken en te wegen: —.dat zij, ten aanzien van de bisschoppen, niet den verschuldigden eerbied aan den dag leggen, en eindelijk dat zij invloed en dwang op de bisschoppen trachten uitteoefenen, en het presbyterianismus daardoor voedsel geven; welk laatste intusschen geenszins het geval is in het kerkelijke district van Moulins.

De aartsbisschop *Sibour* verklaart verder, dat het den bisschop van Moulins vrij staat, om zich ten gunste van dagbladschrijvers uittelaten, welker handelingen of beginselen door hem zelven worden afgekeurd; maar dat het den genoemden prelaat geenszins geoorloofd is om een afkeurend oordeel uittebrengen over een vonnis, 't welk door hem, *Sibour*, is geveld in de uitoefening van zijn kerkelijk gezag, en het oordeel daarover interoepen van de meest onbevoegde magt, namelijk van het publiek. Door deze handelwijze heeft, volgens den heer *Sibour*, de bisschop van Moulins dadelijk inbreuk gemaakt op de regten en het gezag van het pausselijke Bewind. De aartsbisschop *Sibour* eindigt zijne verklaring met de navolgende woorden:

„ Ik mag, bij eene zoo bedenkelijke overtreding der algemeene kerkelijke voorschriften, het stilzwijgen niet blijven bewaren. Handelde ik anders, dan zou ik den schijn aannemen van het mijne te willen bijdragen tot het doen toenemen van een toestand van wanorde. Die wanorde is reeds zoo groot, dat mijn geweten mij verbiedt om mij langer daaraan te onderwerpen en vooral om, ten gevolge van werkeloosheid, daaraan als 't ware mijn zegel te hechten. Ik moet daar een einde aan maken en ik heb dat willen doen. Zoo lang ik leef, zal er op de godsdienstige drukpers in Parijs een behoorlijk toezigt worden uitgeoefend en zal die drukpers, des gevorderd, worden bedwongen met de ter mijner beschikking staande middelen; namelijk met de geestelijke wapenen. Zij zal blijven binnen de haar gestelde grenzen, of uit mijn geestelijk district worden verdreven, om elders een kerspel te zoeken, waarin zij met meer toegevendheid zal worden behandeld en in de gelegenheid gesteld, om verachting van de hierarchie te prediken en zich te verzetten tegen het gezag, 't welk door de goddelijke genade en de gunst van den Apostolischen Stoel in mijne handen is gesteld.

„ Op grond hiervan onderwerp ik aan het oordeel van Uwe Heiligheid den open brief van den bisschop van Moulins en vraag ik regt, in het belang van mijn geestelijk district, 't welk in verwarring is gebragt door de buitensporigheden van eene zekere dagbladpers; — in het belang van mijne achtbare ambtgenooten, die, even als ik, zich voor hunne personen verantwoordelijk hebben gesteld in den strijd voor de goede zaak, tot welker verdediging ik de wapenen heb opgenomen, en waarvoor ik word gehoond; — in het belang van de heilige kanonieke verordeningen, die op eene onwaardige wijze worden geschonden; — in het belang eindelijk van Uwe Heiligheid zelve en van de regten, welke mij door haar zijn opgedragen door mijne wijding als aartsbisschop van Parijs."

Het kan als een merkwaardig teeken des tijds worden aangemerkt, dat, op het oogenblik, op 't welk het clerikaal gezag, bij eene ongekende vrijheid, eene zoo belangrijke ondersteuning geniet van de hoogste burgerlijke staatsmagt, onder de fransche prelaten zulk een heftige strijd en tweedragt is ontstaan.

— Het wordt als zeker gemeld, dat de heer *Lacordaire*, na zijne redevoering op den 12den Februarij te hebben uitgesproken, naar de gevangenis van Mazas is overgebragt, doch, na verloop van 2 uren, weder ontslagen geworden. De aarts-bisschop *Sibour* zou hem echter verboden hebben om in 't vervolg te prediken op het geestelijke grondgebied van Parijs.

— Het blijkt thans, dat het spaansche ministerie op den 5den Maart een blijk van vertrouwen bij den Senaat heeft erlangd, bij de behandeling van het verzoek van den maarschalk *Narvaez*, die had verlangd, dat de wijze, waarop hij door de bewindslieden werd bejegend, door dat Staats-ligchaam, waarvan hij medelid is, zou worden beoordeeld. Zes Senatoren hadden dat voorstel ondersteund, 't welk door de ministers krachtdadig was bestreden. Ten laatste was het met eene vrij belangrijke meerderheid verworpen: 't welk als een blijk werd aangemerkt, dat de Senaat gezind was om het spaansche Kabinet te ondersteunen.

Het berigt, dat de maarschalk *Narvaez* zich hier ophoudt, is voorbarig geweest. De genoemde krijgsman bevindt zich thans te Mont-de-Marsan, in afwachting van de maatregelen, welke verder te zijnen aanzien zullen worden genomen.

LONDEN, 9 Maart ('s avonds).

De minister voor de handelszaken, de heer *Cardwell*, heeft eergisteren in het Huis der gemeenten eene belangrijke mededeeling gedaan omtrent de maatregelen, die het gouvernement denkt te nemen in het belang van de scheepvaart. Hij berigtte daarbij, dat de verordeningen aangaande de licht- en haven-gelden herzien en deze lasten verminderd zullen worden: — dat de bestaande bepaling, volgens welke ten minste drie vierden van de bemanning der britsche handelschepen uit inlanders bestaan moeten, zal worden afgeschaft; — dat eene nieuwe wet zal worden voorgedragen, betreffende het wegloopen van schepelingen, 't welk vooral in Australie zoo veel geschiedt; — dat ook het loodswezen beter geregeld, en de klagten over de hooge emolumenten der consulaire agenten naauwkeurig onderzocht zullen worden. De bepaling, dat een zeeman zijn schip op de reis verlaten mag, om op een britsch oorlogsvaartuig over te gaan, wenscht het gouvernement te behouden, als een waarborg tegen slechte behandeling op de koopvaardijschepen: maar daaromtrent zullen verordeningen voorgedragen worden, strekkende om den reeder vergoeding te geven, ingeval hij door zoodanig overgaan schade lijdt.

Ten blijke van den bloei der britsche scheepvaart voerde de minister aan, dat de scheepsruimte van de in- en uitgeklaarde handelsvaartuigen, die in 1849 bedroeg 8,152,000 ton, in 1852 gestegen is tot 8,727,000 t., en de ruimte der aangebouwde schepen, die in 1849 beliep 121,000, in 1852 heeft bedragen 167,000 ton. Hij gewaagde voorts bij deze gelegenheid van de belangrijke verbeteringen, die in de laatste jaren voor den zeemansstand zijn ingevoerd, zoo als: de examina in de zeevaartkunde, de zeemanshuizen, de spaarbanken voor zeelieden, enz. Eerlang zonden ook scholen voor hen opgerigt worden, in verband met de zeemanshuizen.

— Uit de laatste berigten uit Mexico, Vera-Cruz 15 Februarij, blijkt, dat de binnenlandsche provincien, nadat het Congres door den tijdelijken President *Cevallos* ontbonden was, meerendeels zich voor dezen bewindsman verklaard hebben, maar dat daarentegen de oostelijke gewesten, bepaaldelijk de havensteden, zich niet aan zijn gezag onderworpen hebben, omdat hij geen gehoor gaf aan hunne vordering om de in- en uitgaande regten, benevens andere den handel belemmerende verordeningen, afteschaffen. Aan den anderen kant zijn de moeijelijkheden, waarmede *Cevallos* te kampen had, vermeerderd door de aankomst der troepen van den generaal *Uraga* in de hoofdstad Mexico, welke bevelhebber krachtig heeft medegewerkt om het bestuur van den onlangs verdreven President *Arista* omverteweрpen, en zich, nadat dit doel bereikt was, heeft aangesloten aan de partij van den dictator *Santa Anna*. Deze laatste, voor wien de oostelijke koopsteden zich reeds verklaard hadden, is nu ook in de hoofdstad tot bewindvoerder uitgeroepen, en dientengevolge heeft *Cevallos* het bestuur neergelegd. Uit Vera-Cruz is een vaartuig afgezonden, om *Santa-Anna*, die zich laatstelijk te Carthagena (in Nieuw-Grenada) ophield, aftehalen, en men twijfelde er niet aan, of hij zou in den loop der maand Maart op nieuw het bestuur van Mexico aanvaarden.

— Volgens de gisteren met de *Orinoco* te Southampton ontvangene west-indische berigten, loopende tot 21 Februarij van St. Thomas, was de toestand der gezondheid op de eilanden in de laatste dagen bij voortduring verbeterd. De vooruitzigten op den oogst waren over het algemeen gunstig; bepaaldelijk ook in Britsch Guyana. De toestand van deze kolonie is in den laatsten tijd aanmerkelijk verbeterd, ten gevolge van het aanvoeren van landverhuizers en het verbeteren der werktuigen voor de bereiding der producten. De chinesche werklieden, welker aanvoer toeneemt, worden bijzonder geroemd.

BRUSSEL, 10 Maart.

Gisteren is de nieuwe fransche gezant, de heer *His de Butenval*, bij den Koning op Laeken ten gehoore toegelaten, ten einde Z. M. zijne geloofsbrieven aantebieden.

— In de Kamer der Gedeputeerden is beraadslaagd over een voorstel van den heer *Lelièvre*, strekkende om al de geregtelijke acten, welke vereischt worden om bewoners en bruikers van vaste panden, die hun verschuldigde niet voldoen, te noodzaken die panden te ontruimen, en welker te betalen huren niet meer bedragen dan 100 fr. jaarlijks, van alle Rijks-regten vrij te stellen. Men heeft berekend, dat de Rijks-inkomsten daardoor een verlies van omtrent 30,000 fr. zouden lijden, doch het voorstel heeft bijval gevonden, en men heeft besloten de bewindslieden te verzoeken, om deswegens eene wet voor te dragen.

— De bewoners van de oevers der Maas, Schelde en Lys en van andere vloeden worden weder met overstrooming bedreigd.

'S GRAVENHAGE, 11 Maart.

Bij besluit van 4 Maart, heeft Z. M. aan mr. *L. H. Wijchgel*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als kantonregter te Appingadam, en bij besluit van 7 Maart aan mr. *B. Haga*, secretaris der gemeente Sneek, voor zoo veel noodig, eervol ontslag als procureur bij de arr. regtbank aldaar.

— Bij kon. besluit van 9 Maart, zijn benoemd tot ontvangers der dir. bel. en acc.: te Heeg c. a. de heer *L. R. Kring*, thans te Wommels, en te Meeden c. a. de heer *J. F. Obbes*, thans meter en taxateur van den turf te Marum.

— Z. M. heeft benoemd bij de posterijen tot commiezen van de eerste klasse de heeren *P. E. v. d. Linden* en *G. J. Bosschart*: — tot commiezen 2de klasse de heeren *E. Hoffman* en *W. C. Pull*: — tot commiezen 3de klasse de heeren *H. v. IJssel Groothuis* en *E. l'Archer Houth*, en tot surnumerairen de heeren *A. W. M. v. d. Upwich* en *J. A. v. Kruyne*.

— Bij de beraadslaging van gisteren in de Tweede-Kamer over de bijzondere bepalingen van het tweede onderdeel der voordragt, betreffende de waterschaps-besturen, heeft de heer *Groen* inzonderheid gewezen op het gemis van een waarborg tegen willekeur van het hoog gezag, uit hoofde de beslissing over de noodzakelijkheid tot het daarstellen van eenig werk ten slotte aan een enkel man zal zijn opgedragen. De spreker heeft gemeend, dat, welk vertrouwen men ook in dien persoon moge stellen, deze, als minister, geplaatst aan het hoofd van een departement van zoo veel omvang, als dat van Binnenlandsche Zaken, met de oogen van anderen zal moeten zien, en dat alzoo de regten der ingelanden niet naar eisch zullen zijn verzekerd.

Een tweede bezwaar, door den spreker aangevoerd, betrof de bijdragen der ingelanden in de kosten van daar te stellen werken, ten behoeve van het Rijk. Hij heeft daarbij gewezen op de zeeweringen in Zuid-Holland en het waterschap van Delfland, en zich tevens beroepen op het oordeel van den minister zelven, ten betooge van de billijkheid, dat de kosten voor de aan Delfland grenzende zeewering ten laste van het Rijk behooren te worden gebragt; — terwijl het hem is voorgekomen, dat de gunstige toestand der geldmiddelen van dat waterschap geen grond oplevert, om eene onregtvaardigheid ten aanzien van hetzelve te plegen. De spreker heeft verklaard terug te deinzen voor de misbruiken, welke uit de voorgestelde verordening kunnen ontstaan.

De heer *v. Doorn* heeft almede geoordeeld, dat de ingelanden van waterschappen, door de voorgestelde bepalingen, in hunne regten kunnen worden verkort en benadeeld. Hij heeft gewaagd van de gevallen, in welke het zeer bezwaarlijk kan zijn, om uittemaken, wie de kosten zullen moeten betalen van eenig daartestellen werk. In dergelijke omstandigheden acht hij het ongeraden, om de ingelanden onder de voogdij te stellen van Ged. Staten, zonder dat men waarborgen kan hebben,

dat deze, met genoegzame kennis van zaken, en bij zulke rekbare bepalingen, als' „de noodzakelijke werken, waartoe het waterschap, krachtens zijne inrigting, verpligt is", zullen beslissen.

De heer v. d. Linden heeft bezwaar gevonden in de woorden „maatregel van algemeen bestuur", waardoor, naar zijn inzien, zoo vele oude bepalingen en regelen, die ongelijk werken, behouden zullen worden, en de zaken alzoo in een blijvenden staat van wanorde kunnen verkeeren. Hem is voorgekomen, dat, bij gemis van de algemeene wet op den Waterstaat, het begrip, dat dergelijke maatregel steunt op de wet, voor de onderwerpelijke voordragt niet kan gelden, en dat men met dezelve veel te ver gaat. De spreker heeft ingestemd met het gevoelen, dat de inrigting van een waterschap niet de leiddraad moet zijn voor de beslissing van de Ged. Staten, ten aanzien van de noodzakelijkheid van eenig werk, en heeft zich ook verklaard tegen de voorgestelde gedingvoering, bij gemis van de vereischte waarborgen voor eene regtvaardige uitspraak.

Na dat nog eenige leden het woord hadden gevoerd, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken zijn leedwezen betuigd dat na de algemeene beraadslagingen over dit onderwerp, zich nieuwe bezwaren tegen hetzelve hebben opgedaan. Hij heeft verklaard, dat van de zijde der Regering de meeste zorg is aangewend, om het gemeen overleg in dezen te bevorderen: — dat het wel geen staatkundig vraagstuk geldt, maar toch een punt van het regt van bestuur: — dat eene afwijzing der voordragt de Regering buiten de mogelijkgeid zou stellen, om den pligt te betrachten, die haar in 't algemeen belang is opgelegd: — en dat het hoofdbeginsel, in art. 7 aangenomen, moet behouden blijven, zonder in de later vasttestellen algemeene wet op den Waterstaat te worden verzwakt. Z. E. heeft beweerd, dat zijne tegenwoordige gevoelens geenszins in strijd zijn met die, welke hij vroeger heeft beleden, en dat, al ware dit zoo, het hem toch zou vrijstaan, om, beter ingelicht, van denkwijze te veranderen.

De minister heeft gemeend, dat, zoo men in de Ged. Staten geene genoegzame waarborgen wil vinden, het niet mogelijk zal zijn, immer eene administrative regtsmagt daar te stellen, daar bij dezelve steeds gebruik zou moeten worden gemaakt van de voorlichting dezer collegien. Hij heeft verklaard, dat de bedoeling dezer wet is, om alle krachten der bijzondere deelen, in het provinciaal en ook in het algemeen belang, te vereenigen: — dat, bij eene algemeene wet, in de verdediging der zeekusten kan worden voorzien, en dat bij de tegenwoordige volstrekt niet wordt gedoeld op hetgeen in de wet van 1806 voorkomt voor het opwerpen van nieuwe dijken, of de verpligting, om dezelve te bekostigen; — maar wel wordt gedoeld op de waterschappen, zoo als die bestaan, en op derzelver werken, die ook voor daar buiten gelegene landen nadeelig kunnen wezen.

Wat de bedenkingen tegen de genoegzaamheid van Ged. Staten betreft, heeft de minister gewezen op de verslagen van een aantal provincien, tot betoog, dat deze collegien daarvan, in waterstaats-belangen, voldoende hebben doen blijken. Verder heeft Z. Exc. de bewoordingen der wet in 't breede verdedigd, en te kennen gegeven, dat aan dezelve geen te uitgebreide beteekenis kan worden toegekend: — dat maatregelen van algemeen bestuur moeten worden geregtvaardigd door de wet, en dat men met de onderwerpelijke voordragt geene meerdere bevoegdheid zoude erlangen, dan men nu reeds bezit. — Naar het oordeel des ministers kunnen de waterschappen niet geheel op zich zelve staan, maar stellen zij een algemeen belang in den Staat daar: — werken van de duizend dezer inrigtingen reeds 999 ingevolge uitdrukkelijke toestemming van het hoog gezag, — en kan aan dit gezag de bevoegdheid, ja de verpligting, niet worden ontzegd, om deze instellingen aan eene wet te binden. Ten slotte heeft de minister verklaard, dat de Regering geene willekeur verlangt, waar wel regel: — dat hare taak, thans reeds niet gemakkelijk, niet te vervullen zoude zijn, wanneer men, bij het voorstel eener wet ter bevordering van een nationaal belang, erkende, dat het voorgestelde beginsel goed was, maar men hetzelve toch niet kon aannemen.

Na het aannemen van art. 7, heeft de heer *de Man*, betreffende art. 19, gewezen op het gebeurde met de Over-Betuwe, ten aanzien van het kanaal van Steenenhoek. De minister heeft daarop verklaard, dat het reglement voor het waterschap van Steenenhoek, door zijne tusschenkomst, aan het onderzoek eener onpartijdige commissie is onderworpen; — dat de zaak met ernst zal worden behandeld, en dat, zoo vroeger onregt mogt zijn gepleegd, dit hersteld zal dienen te worden. Het ontwerp is daarop (gelijk gemeld is) aangenomen.

In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is verslag uitgebragt, nopens een adres uit Groningen, ter afschaffing van den slavenstand. Hetzelve is ter griffie nedergelegd, en bij afschrift verzonden aan de commissie van rapporteurs voor het reglement op het beleid der regering in de W. Indien.

Verder is verslag uitgebragt op een adres van de Klassikale Vergadering van eenige afgescheidene christelijke gemeenten, waarbij de aandacht der Kamer wordt gevestigd op de verpligte vaccinatie der kinderen voor het bezoeken der openbare scholen. Het is ter griffie nedergelegd.

Daarop zijn de beraadslagingen geopend over de voordragt, betreffende de pligt der provincien, om hulpbehoevende gemeenten te hulp te komen.

De heeren *v. Nierop* en *Mackay* hebben bedenkingen daartegen ingebragt. Zij zijn door den minister van Binnenlandsche Zaken beantwoord, en de algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten.

Betreffende het eenige art. der voorgedragen wet, heeft de heer *v. Nierop* een amendement voorgesteld, inhoudende, dat zou worden bepaald, dat het beginsel alleen van toepassing zou zijn op gemeenten van minder dan 6000 zielen. Dit amendement is door de heeren *Hugenholtz, v. Eck, Gevers Deynoot* en den minister bestreden, en met 41 tegen 14 stemmen afgewezen. De wet is met 45 tegen 10 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Lynden, Blussé, Mackay, Boreel, v. Goltstein, Jongstra, v. Hall, Groen, Slicher* en *v. Nierop.*

Aanstaanden maandag, waarschijnlijk den laatsten dag vóór het reces der Kamer, waarvan de duur nog niet schijnt te zijn bepaald, zal worden beraadslaagd over de dading te Genemuiden, en over de rekening van de Landsdrukkerij. — De beraadslaging over het reglement, wegens de snelschrijverij, is uitgesteld.

HAARLEM, 11 Maart.

De telegraaf meldt heden uit Brussel, dat de belgische ambassade aan het Hof van Petersburg is opgedragen aan den heer *de Briey*, thans gemagtigde te Frankfort, en dat deze aldaar zal worden vervangen door den heer *Dujardin.*

Uit Parijs wordt gemeld, dat de groote tentoonstelling, welke aldaar zal worden gehouden van voortbrengselen der nijverheid uit alle landen, op den eersten Mei 1855 zal worden geopend, en tot den laatsten September opengesteld zal blijven. Het gerucht wilde, dat de Paus tegen den vierden Mei aanstaande in Parijs te wachten was, en dat de kerkelijke inzegening van het Keizerrijk op den 10den daaraanvolgende zou moeten plaats hebben, maar dat een en ander zijn volledig beslag nog niet had erlangd.

De berigten uit Engeland vermelden, dat de houders van aandeelen in de turksche leening van Regeringswege onderrigt zijn geworden, dat de Verhevene Porte binnen eenen korten en bepaalden tijd aan hare verpligtingen in dezen zal hebben voldaan.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de Tweede-Kamer der pruissische Wetgeving; met 241 tegen 70 stemmen, het beginsel heeft aangenomen, 't welk reeds door de Eerste-Kamer is goedgekeurd, dat de benoeming der leden van deze Eerste-Kamer aan de Kroon zal worden opgedragen. — De conferentien voor de hernieuwing van het Tolverbond, die den 10den zouden zijn hervat, waren tot den 12den verdaagd.

Uit Utrecht wordt gemeld, dat daar het plan gevormd is om aldaar eene publieke wasch-inrigting tot stand te brengen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 11 Maart. Den 10den dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Magnet*, Londen; *Emerald*, Ford, Jarmouth; en uitgezeild: *Trio*, Ingram, Newcastle. Wind z. z. w.

Den 19den Jan. te Point de Galle binnengekomen: *Woltemade*, Hus, Shields.

Den 15den Febr. te Konstantinopel binnengekomen: *Agatha*, Zeilinga, Amsterdam.

Den 19den Febr. te Smirna binnengekomen: Ned. oorl. fregat DOGGERSBANK, kapt. de Smit van den Broecke, Malta.

Den 21sten Jan. van Panama uitgezeild: *Vice Admiraal Lucas*, de Weerd, Valparaiso.

Den 6den Jan. te Curaçao binnengekomen: *Onderneming*, Vierow, Amsterdam, l. v. Porto Cabello; 20 dito *Gouverneur Elserier*, Kuit, Rotterdam, l. v. Trinidad.

Den 2den Febr. te St. Domingo binnengekomen: *Komeet*, Zeylstra, Amsterdam, l. v. Suriname.

CALAIS, 5 Maart. Aangaande het schip *Fossina Siers*, kapt. Boiten, van Bordeaux naar Amsterdam, beoosten deze haven gestrand, wordt gemeld, dat het oogenschijnlijk weinig geleden had en men hoopte het, met adsistentie van eene stoomb. aftebrengen; de lading is geborgen en alhier opgeslagen.

Gepraaid: 11 Febr., bij Malta, *Wilhelm*, kapt. Jongebloed, Amsterdam naar Konstantinopel; 21 dito, op 29° 31' w. l., *Adm. van Kinsbergen*, kapt. Glazener, Batavia naar Rotterdam; 25 dito, op 45° n. b. en 27° w. l., *Maria*, kapt. van Wijk, Batavia n. Amst.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

11 *Maart* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	65 9/16	5/8	—
„ „	3	„	77 5/8	13/16	77 3/4
„ „	4	„	96 7/16	5/8	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	95 ¼	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	121 5/8	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	96 7/16	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	108 7/8	¾	—
„ „ 1828/1829.	5	„	107 ⅛	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840	4	„	—	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	92 ¼	5/16	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	73 ¾	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	87 ¼	⅜	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	24 1/16	⅛	24 1/16
„	3	„	48	⅛	—
„ Binnenl. . .	3	„	43 5/16	7/16	—
Amortisable			5 11/16	—	—
Bew. Coupon			7 5/16	⅜	—
OOSTENR., Oblig. bij Golt. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	81 15/16	82	—
„ „ N. . .	5	„	93 ¾	⅞	93 13/16
„ „ . .	2½	„	41 ¾	42 ¼	—
BELGIE, ...	2½	„	52 ⅞	—	—
Rothschild, ...	2½	„	53 1/16	⅛	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100 ¼	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	5	„	40 ⅞	15/16	—
„	4	„	38 ⅞	15/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5½	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	39	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	21 15/16	22 ⅜	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	25 ¾	13/16	25 ¾
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 11/16	5	4 15/16

Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 102⅛. Oostenrijk Metall. Ls. B. 5 pc. 93¾ à 13/16. Weener Aandeelen fl. 250 *f* 390. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 6⅝ à 7⅛. Sardinië 5 pc. 96. Columbia Equador 4 5/16 à ½. Venezuela obl. uitgest. 16½ à 13/16. Grenada obl. uitgest. 11 13/16 à 12. Noord-America Philadelphia bij *Hope & C°.* 5 pc. 88½ l. n°.; 96¾ à 97 h. n°. Louisiana 5 pc. 101. Onbep. Mexico 24¾ à ⅞. De 4½ Peru 89⅜ à ½. De 4½ Brazilie 96⅛. Originele Amerk. Bank 4 5/16 à ½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

De binnenlandsche fondsen waren heden iets vaster. — Belgische fondsen prijshoudende; spaansche gezocht; coupons-bewijzen tot hoogere prijzen gevraagd; portugesche en russische onveranderd; oostenr. metall. willig; Mexicanen en Grenada's iets vaster. De handel in americaansche bank-actien was, tot iets hoogere prijzen, zeer levendig; Grieken flaauw; Philadelphia's merkelijk hooger.

WEENEN, 10 Maart. De 5 pc. metall. 94¼; zilver 8⅞.

FRANKFORT, 9 Maart. De 5 pc. metall. 85⅞. Spanje 1 pc. 23⅝.

LONDEN, 10 Maart. De 3 pc. gecons. resc. 99⅞ à 100. Mexico 25⅝ à ⅞. Grenada 22¾. Spanje 1 pc. 24¼ à ½. Coup. bew. 7¼ à ¾.

PARIJS, 10 Maart. De 3 pc. renten 81 fr. 10; 4½ pc. 104 fr. 50. Spanje 3 pc. binn. 42¾.

ANTWERPEN, 10 Maart. Belgie 2½ pc. 56¼. Spanje 1 pc. 23⅝.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 11 Maart. *Tarwe* met redelijke handel; 130 ℔ b. Pools. *f* 320, *f* 330; 130 ℔ Norder *f* 270; 128 ℔ Rijn *f* 280; 134 ℔ Kub. *f* 265; 122 ℔ o. Vries. *f* 235; 127 ℔ o. N.-H. *f* 300. — *Rogge* tot vaste stemming, veel in omgegaan; 117, 118, 119 ℔ n. Arch. *f* 180, *f* 182, *f* 184; 123 ℔ Odessa *f* 190; 123 ℔ Tangaroc *f* 190; 120 ℔ Berdianski *f* 182; 113 ℔ o. gedr. *f* 169; 117 ℔ dito *f* 177. — *Garst* in een doen; 111 ℔ j. Deens. *f* 168. — Van *Boekweit* wederom verkocht; 120 ℔ Holst. *f* 220. *Koolzaad* op 9 vat, dad. *f* 336; Oct. *f* 351; Nov. *f* 354.

AMSTERDAM, 11 Maart. *Raapolie* willig; ord. cond. *f* 34¼; vliegend *f* 33¼ à *f* 33½; p° Mei *f* 32¼ à *f* 33½; p° Sept. *f* 33¾; p° Oct. en Nov. *f* 33¾ à *f* 34; p° Dec. *f* 34. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30¾; vliegend *f* 29¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38½.

DORDRECHT, 10 Maart. *Tarwe*, o. Zeeuws. en Inl. *f* 9 à *f* 9,80; dito nieuwe *f* 6,50 à *f* 10; blaauwe dito *f* 6,50 à *f* 7; zomer dito *f* 7,50 à *f* 8,30. *Rogge* n. Zeeuws. en Inl. *f* 6,50 à *f* 7,20. *Garst* Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 4,90 à *f* 5,10; zomer dito *f* 4,90 à *f* 5,10. *Spelt* *f* 4 à *f* 4,10. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,40 à *f* 2,90; dito dikke *f* 2,50 à *f* 3,20. *Boekweit* *f* 195. *Boonen* paarden- n. *f* 6 à *f* 6,20; duiven dito *f* 6,80 à *f* 7; bruine dito *f* 9 à *f* 11,50; witte dito *f* 11 à *f* 11,30. *Erwten*, blaauwe n. *f* 7,30 à *f* 8,20; witte dito *f* 7 à *f* 7,50. *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 10,60 à *f* 11,20. *Kanariezaad* *f* 7,20 à *f* 7,70. *Hennepzaad* *f* 210.

Door het beslotene water hebben wij onze gewone marktberigten teruggehouden, daar den handel in alle graansoorten zeer onbeduidend was. Heden was den aanvoer iets meerder, doch de handel bepaalde zich uitsluitend tot consumtie. In oude *tarwe* is niets gepasseerd; puike nieuwe is tot de hoogst genoteerde prijs verkocht; middelbare vond van *f* 8,50 tot *f* 9 koopers; mindere en gemeene *f* 8 à *f* 8,50. Zeeuws. en Overm. *rogge* prijshoudend, evenwel met beperkten handel; in vreemde soorten is niets gepasseerd; er is geveild: 121 p. o. Overijss. à *f* 195, en 121 p. Frans. à *f* 210. Winter- en zomer-*garst* tot de genoteerde prijzen goed te plaatsen. *Spelt* weinig aangevoerd en tot bovenstaande prijzen met genegen koopers. *Haver* begeerd en grif te plaatsen. *Boekweit* slap en bijna zonder handel; alleen is een partijtje Vlaams. à *f* 195 afgedaan. *Paardenboonen* geveild; zakmaat *f* 6,10; gestort *f* 6,20. *Duiven dito* genoteerde prijzen waardig. *Witte* en *bruine boonen* met meerder begeerte en sedert onze laatste met 50 cents hooger betaald. *Erwten* mede wel zoo aangenaam. In *koolzaad* was heden den handel niet groot; puik Zeeuwsch is à £ 56, en minder dito £ 50 à £ 53 verhandeld; 9 vats dadelijk £ 56½; April £ 57 en op het het najaar £ 58 gehouden. *Lijnzaad*, 111, 112 p. Riga à *f* 260 opgeruimd; 114 p. Berdiansky à *f* 315 geveild. *Hennepzaad* à *f* 210 verkocht.

*** WELDADIGHEID!

Voor de weduwe met vier jeugdige kinderen, wier echtgenoot van de Oost-Indiën naar het Vaderland terugkeerende, is overleden en zonder eenige middelen van bestaan nagelaten, is onder hartelijke dankbetuiging ontvangen, bij:

Het Algemeen Handelsblad, na aftrek der kosten *f* 50,82.

De hoogleeraar *Vinke*, te Utrecht: van mej. V. T. *f* 1,50; een oud soldaat, die gaarne geeft, postm. Zutphen, 1 coupon *f* 4,95; mej. H. 1 coup. *f* 1,23½; V. *f* 10; V. R. *f* 2,50, L. *f* 2,50.

Ds. *Huydecoper*: van N. N. *f* 2,50; H. J. K., postm. Delft, *f* 1,23½; C. V. L. *f* 10; N. N. *f* 2,50; H. *f* 3,76½.

Ds. *Hugenholtz*: 1 coup. *f* 12,37½.

Ds. *van Voorst*: 1 muntb., n°. 215222, *f* 10; 1 muntb., n°. 209578, *f* 10; voor de ongelukkige weduwe *f* 1; Ir. Z. 1 bankb. *f* 25.

Ds. *van Limburg Brouwer*: N. N. *f* 15; A. Z. *f* 1; N. N. 1 muntb. n°. 278792, *f* 10; J. L. *f* 10; A. B. *f* 6; in de kerk gecollecteerd *f* -,50.

Ds. *de Keyser*: Z. B. 1 coup. *f* 12,37½; ongenoemde 1 muntb. *f* 10; C. J. V. 2 coupons à *f* 4,95, te zamen *f* 9,90; een beweldadigde te Z.-Bommel 1 coup. *f* 3,96; R. 1 muntb. *f* 10; eene onbekende 1 coup. *f* 4,95; mevr. R. *f* 1; 6 Febr. gecollecteerd in de Grootekerk te Arnhem *f* 5; mevr. A. *f* 2,50; P. *f* 5; een onbekende *f* 5; O. *f* 5; W. W. *f* 2,50; N. N. *f* 5; J. J. J. te Velp *f* 10; R. W. v. D. P., geb. R., 1 coupon *f* 1,23½; N. N., postm. Twello, 1 coup. *f* 1,23½; C. B. *f* 10; K. M. *f* 2,50.

Ds. *Haverkorn van Rijsewijk*, te Delft: K. *f* 1; M. *f* 2,50; V. *f* 5; S. *f* 2,50.

Ds. *ten Cate Huender*: R. te Utrecht 1 muntb. *f* 10; postm. 's Gravenhage 1 muntb. *f* 10, met de spreuk Matth. 7 vers 3; Schr. te Leyden 1 coup. *f* 12,37½; B. te D. 2 coup. à *f* 1,23½; te zamen *f* 2,47; postm. Woerden, eene aanwijzing op het registratiekantoor te Terborgh *f* 5; postm. Leeuwarden 2 Febr. 1 coup. *f* 2,47½; S. bij Z. van een oud hoofd-off. 1 coup. *f* 1,98; postm. Rotterdam, voor de huismoeder met vier kinderen 1 coup. *f* 2,47½.

De achtenswaardige vrouw, voor wie ik pleitte op de christelijke liefde, werd dan niet vergeten. Men gaf. God weet, dat zij er voor dankt. Maar zijn er nog niet, die kunnen geven en die 't willen voegen bij 't vermogen? .... Zij is weduwe en eene brave. Haar vier kinderen hebben niets dan hun moeder, en de moeder heeft niets dan het vertrouwen op God en de christelijke liefde. Zelve vragen kan zij niet; fatsoenlijke armoe is zoo bang en bedeesd. Maar voor haar weldoeners bidden, dat kan zij nog wel.

Gaarne zullen zich met het ontvangen van elke gave belasten:

N. C. KIST, Hoogleeraar te Leyden.
H. E. VINKE, Hoogleeraar te Utrecht.
W. MOLL, Hoogleeraar te Amsterdam.
T. C. B. HUYDECOPER, Pred. te 's Gravenhage.
P. H. HUGENHOLTZ, Pred. te Rotterdam.
J. J. VAN VOORST, Pred. te Amsterdam.
G. A. VAN LIMBURG BROUWER, Pred. te Amsterdam.
J. P. DE KEYSER, Pred. te Arnhem.
T. KLIPPINK, Pred. te Haarlem.
W. H. HAVERKORN VAN RIJSEWIJK, Pred. te Delft.
J. W. TEN CATE HUENDER, Pred. te Silvolde.

Silvolde, 7 Maart 1853.

PUBLICATIE.

DE STAATSRAAD, COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND.

Gelet op het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie van den 24sten Februarij 1853, n°. 48, houdende bepaling van de sluiting der jagt op Waterwild en der Visscherij.

Gelet op art. 11 der wet van 6 Maart 1852, tot regeling der Jagt en Visscherij (Staatsblad n°. 47.)

Brengt bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten in de provincie Noord-Holland bepaald is:

I. *a.* dat de jagt op *Ganzen* en *Eenden* zal gesloten zijn met den 22sten Maart aanstaande, als wanneer ook het kooijen niet meer zal mogen worden uitgeoefend.

b. dat de jagt op *Watersnippen* en ander *Waterwild* zal gesloten zijn met den 14den April aanstaande.

c. dat de uitoefening van het weispel van *Kwartelen* zal kunnen geschieden van 1 Mei tot 15 Julij dezes jaars, bij welk jagtbedrijf alleen gebruik zal mogen worden gemaakt van *steekgarens, sprei- en vliegnetten.*

d. dat het tirasseren (slepen) van Kwartels is verboden.

II. dat de Visscherij zal gesloten zijn van 1 April tot 15 Mei dezes jaars, met uitzondering van het visschen op Aal en Paling met aalkorven en palingfuiken.

En op dat niemand eenige onwetendheid hiervan zoude kunnen voorwenden, zal deze alomme worden gepubliceerd en geaffigeerd, alwaar zulks in deze provincie te doen gebruikelijk is.

Haarlem, den 10den Maart 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN EWIJCK.

*** Ondertrouwd:

G. S. A. STUART, van *Vianen*
en
A. DERKSEN, van *Lent*, bij *Nijmegen.*

NIJMEGEN, 11 Maart 1853.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

KUIK, den 5den Maart 1853.

D. L. HEINSIUS, Rijks-Ontvanger te *Horssen*, en C. E. HAMELBERG

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

ASPEREN, 8 Maart 1853.

F. T. DE MAZURE, beroepen Predikant te *Drempt*, en M. A. A. L. HOOLBOOM.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. F. SNEL*, geliefde Echtgenoote van

MOORDRECHT, den 6den Maart 1853.

Mr. C. VAN VOLLENHOVEN Jr.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *PETRONELLA JOHANNA TER VEER*, geliefde Echtgenoot van

GINNEKEN, den 7den Maart 1853.

P. ROSCAM ABBING, Predt.

*** Bevallen van een' ZOON *MARIE CORNELIE SALTET* geb. *BRUINIER.*

AMSTERDAM, 8 Maart 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *H. M. VON MOTZ*, geboren Baronnesse *VAN TUIJL VAN SEROOSKERKEN*.
ARNHEM, den 7den Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. GRIJM*, Echtgenoote van P. VAN DER STERR.
NIEUWER AMSTEL, 8 Maart 1853.

*** GELDERMALSEN, 9 Maart 1853. Bevallen van eene DOCHTER *WILLEMINA DIBBETTA VERWEY — VAN GENDT DE LEEUW*.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote *G. E. STEENHOFF*, van eene welgeschapene DOCHTER.
HEICOP, F. W. J. KAAKEBEEN.
9 Maart 1853. Pred.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *GERTRUIDA MARIA VAN DER VEER*, hartelijk geliefde Echtgenoote van H. SPIT.
ENKHUIZEN, 9 Maart 1853.
NB. Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze tevens als bijzondere en algemeene kennisgeving aantenemen.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *P. J. M. BEETS*, geb. *MAKKERS*.
HAARLEM, A. BEETS.
11 Maart 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 78 jaren, Vrouwe GEERTRUIDA VAN CITTERS, Wed. wijlen den Wel-Ed. Gestr. Heer *S. Eerdmans*, in leven Officier van Gezondheid 2de kl. Mr. J. C. VERHAGEN,
BERGEN OP ZOOM, Exec.-Test.
den 5den Maart 1853. Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen omstreeks 12 ure, overleed tot innige droefheid, van mij en hare verdere Betrekkingen, mijne geliefde Echtgenoot, G. M. E. HIJINK, in den ouderdom van ruim 26½ jaren, mij nalatende éénen Zoon, benevens de herinnering van eenen genoegelijken Echt, doch welke ons slechts vijf jaren verbond.
WINTERSWIJK, S. J. GOOSSENS,
den 6den Maart 1853. Genees-, Heel- en Verloskundige.

*** Op heden overleed alhier, in den ouderdom van 82 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer J. VERTHOLEN, gepensioneerd Generaal-Majoor, Ridder der Militaire Willemsorde 4e Klasse, Kommandeur der Russisch Keizerlijke Orde van St. Anna.
BREDA, 6 Maart 1853.

*** Heden overleed tot mijne grootst mogelijke smart, en innige droefheid zijner Kinderen, waarvan de drie jongsten, mijne Zoontjes, het ware verlies niet kunnen beseffen, in den ouderdom van 66 jaren, mijn dierbare Echtgenoot de Hoog-Edel-Gestrenge Heer J. ALTINK, in leven gep. Majoor der Artillerie.
NIJMEGEN, Wed. J. ALTINK,
7 Maart 1853. geb. W. C. VAN DEN HEUVEL.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed aan verval van krachten, in den ouderdom van bijna 72 jaren, voorzien van de laatste Heilige Sacramenten, de Hoog-Eerwaarde Heer WILHELMUS VET, Bisschop van Deventer en Pastoor der R. C. Gemeente van de Cleresie alhier: diep betreurd door zijne Bloedverwanten en Vrienden en bijzonder door zijne Gemeente, wie hij, gedurende 48 jaren, als Herder en Voorganger zoo dierbaar was.
'SGRAVENHAGE, 7 Maart 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 47 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer PAUL CHRETIEN STUTEN, gepensioneerd Majoor der Artillerie van het O. I. Leger, oud Adjudant van Z. E. de Gouverneur-Generaal, Ridder der M. W. O.; diep betreurd door zijne Echtgenoote en vier nog jonge Kinderen.
NIJMEGEN, R. W. VAN OOSTERHOUDT,
5 Maart 1853. Wed. *P. C. Stuten*.

*** Heden overleed, in den ouderdom van zes en zeventig jaren, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Dochter, mijn geliefde Echtgenoot, JOHAN HEINRICH WILHELM MECKLENBROICK.
UTRECHT, A. INGENEGER,
den 8sten Maart 1853. Wed. *J. H. W. Mecklenbroick*.
Algemeene kennisgeving.

*** Mogten wij ons in October van het verleden jaar in de geboorte van Tweeling-Zonen verheugen, het behaagde de Algoedheid heden, den oudsten derzelve CORNELIS DANIEL, weder op te eischen, en dankbaar hopen wij in Gods heiligen wil te berusten.
GORINCHEM, J. A. ALERS.
9 Maart 1853. G. ALERS, KLOOTS.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed in den gezegenden ouderdom van ruim 80 jaren, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer MAURITS SCHAALJE.
'S HAGE, *Uit aller naam.*
9 Maart 1853. M. SCHAALJE,
Rijksontvanger te Soeterwoude.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Tot onze diepe droefheid overleed heden, in den jeugdigen leeftijd van bijna veertien jaren, onze geliefde Zoon ARY. Eene uitterende ziekte maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.
HAARLEM, A. HOUTMAN.
9 Maart 1853. M. HOUTMAN,
Algemeene kennisgeving. geb. BOER.

*** Heden overleed ons oudste Kindje, JACOBA HENDRIKA, in den ouderdom van bijna 22 maanden.
J. C. VAN DER KUYL.
M. C. VAN DER KUYL — VAN DER BEEK.
BERGEN-OP-ZOOM, 10 Maart 1853.

*** Getroffen door de vele blijken van belangstelling, ons betoond bij het overlijden van ons hartelijk geliefd eenig Kind, betuigen wij bij dezen onzen innigen en opregten dank. G. SCHOENMAKER.
HAARLEM, A. E. K. SCHOENMAKER,
12 Maart 1853. VEEN.

*** Voor de menigvuldige deelneming bij het overlijden onzer geliefde Dochter te *Purmerend*, ons aldaar zoo wel als hier en van elders betoond, betuigen wij ook namens haren Echtgenoot onzen Behuwd-Zoon *Hm Oosterveen*, onzen opregten dank.
ENKHUIZEN, G. GORTER MOLL.
9 Maart 1853. A. MOLL, geb. DE JONGH.

*** Een Landbouwer in de Betuwe, biedt aan eenen JONGELING, P. G., de gelegenheid aan, om opgeleid te worden voor den Landbouw en de Veeteelt, met genot van Kost en Inwoning, en eigene vrije behangen Kamer tegen billijke betaling. Nadere informatien zijn te bekomen met *franco* Brieven, Letters A. Z., bij de Boekhandelaars GEBR. CAMPAGNE, te Tiel.

*** Een fatsoenlijk JONG MENSCH, ervaren in hetgeen tot het Tabaksvak behoort, en met het Sigarenmaken niet onbekend, zag zich gaarne met Mei of eerder of later geplaatst, des noods zonder Salaris. Ook zoude hij niet ongenegen zijn, voor eene Weduwe de Zaak waar te nemen. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. H., bij den Boekhandelaar W. H. STENFERT KROESE, te Arnhem.

*** DIRECTE BELASTINGEN, IN- en UITGAANDE REGTEN en ACCIJNSEN.

Bij eenen Rijks-Ontvanger in de Provincie Noord-Braband bestaat de gelegenheid tot Theoretische en Practische Opleiding voor Iemand die zich in het vak der Belastingen enz. wil bekwamen. Deze gelegenheid is ontstaan door plaatsing zijns Leerlings. Adres met *franco* Brieven, onder Lt. J., ter Boek-, Plaat- en Steendrukkerij van IPENBUUR & VAN SELDAM, te Amsterdam.

*** Eene Protestantsche JUFVROUW, van middelbaren leeftijd, zag zich gaarne tegen Mei aanstaande geplaatst, bij eene fatsoenlijke familie, tot assistentie in de Huishouding, en tevens ter verzorging van jonge Kinderen: is in dergelijke betrekking eenige jaren bij eene respectable familie alzoo werkzaam geweest. Hierop reflecterende, verzoeke men zich te adresseren met Brieven *franco*, onder Letter A., bij de Boekverkoopers MARLOF EN ZOON, Rokin E., 158, te Amsterdam.

*** Men wenscht te vinden: Eene JUFVROUW, van de P. G., geschikt aan twee Meisjes grondig Onderwijs te geven in de Hollandsche en Fransche Talen, benevens de Piano. Aanbiedingen met *franco* Brieven, onder Letter K., bij de Boekhandelaars GEBROEDERS BELINFANTE, te 's Gravenhage.

*** VERPACHTING VAN HAARDASCH.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente HOORN, zullen op Dingsdag den 15den Maart 1853, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar, voor den tijd van *drie* jaren verpachten: De HAARDASCH in die Gemeente vallende, integaan den 1sten Mei 1853.

*** *Burgemeester en Wethouders van* HAARLEM, zullen op Donderdag den 24sten Maart 1853, des namiddags ten 2 ure, op het Raadhuis in het openbaar aanbesteden het onderhoud der publieke STADSPOMPEN.
De Conditien liggen op alle Werkdagen, van des morgens 10 tot des namiddags 4 ure ter Secretarie ter inzage van belanghebbenden.

*** LEES HIER.

Ik ondergeteekende herroep de annonce in de *Haarlemsche Courant* van den 17den Januarij 1853, tegen mijne Echtgenoote, JOHANNA FREDERICA ANTHONIA NIJCH VAN LIER, en zal ieder, wie hij ook zijn moge, daar er eene **verzoening** tusschen ons heeft plaats gehad, en iets ten nadeele met **woorden of beleediging** tegen hem of zijne Echtgenoote mogt schuldig maken volgens de Wet laten vervolgen. H. KOLDER.
Haarlem, den 8sten Maart 1853.

*** V. SCHERTZER & ZOONEN, Zaadkoopers en Bloemisten te Haarlem, hebben uitgegeven en aan hunne Correspondenten verzonden, hunne Prijs-Couranten van TUINZADEN, BLOEMZADEN en andere ARTIKELEN. Exemplaren daarvan zijn op *vrachtvrije* aanvrage bij hen verkrijgbaar en worden *franco* per Post door hen verzonden.
Haarlem, 10 Maart 1853.

EAU DE VOORBURG
VAN
M. KEYZER & Cie,

is een welriekend geestrijk Water, dat elke andere soort van Reukwateren overtreft. Het is zamengesteld uit de fijnste Kruiden van het Plantenrijk, verdient daarom ongetwijfeld eene eerste plaats, zoowel onder de enkele als onder de vermengde Reukwateren, en zal in den beschaafden stand gewis worden aangemerkt als hoofdvereischte bij het Toilet.
In Water uitgedampt verspreidt het de aangenaamste geuren, en zuivert den dampkring, terwijl men er zich mede wasschende, bijzonder verkwikt en verlevendigd wordt.
De bijval van het publiek en de gunstige getuigenis van den Heer BLEEKRODE, Professor te Delft, die zeer zeker als bevoegd beoordeelaar algemeen zal erkend worden, (zie verslag der Arnhemsche Tentoonstelling, *Handelsblad* No. 6470 in 1852) zijn waarborgen voor deszelfs goede, aangename en verfrisschende hoedanigheden. Het is dus te verwachten, dat een ieder dit nationaal product gaarne in zijne bescherming zal nemen. De EAU DE VOORBURG is in de voornaamste Galanterie- en Parfumerie-Magazijnen in alle Steden van ons Rijk verkrijgbaar gesteld.

*** *Het Dijks-Bestuur van* WYMBRITSERADEEL Cum Annexis, Contributie Zeedijken, Provincie Friesland, is voornemens bij gesloten Briefjes te besteden, de leverantie van:
40,000 Bossen RIVIER-RIJS.
50 „ WALCHERSCHE PALEN.
55 „ TUINLATTEN.
130 „ WIEPBAND.
32 „ KRUISBAND.
e leveren in de Haven te Stavoren op aan te wijzen plaats.
De Briefjes moeten *franco* worden ingediend vóór den 20sten Maart 1853 bij gemeld Dijks-Bestuur te Sneek.
Het Dijks-Bestuur voornoemd,
S. VAN WELDEREN RENGERS, Dijkgraaf.
R. GAASTRA, Secretaris.

*** NATIONALE MILITIE.

De ondergeteekende berigt bij dezen het geëerde Publiek, dat hij even als vorige jaren zich belast met het bezorgen van PLAATSVERVANGERS en NOMMERVERWISSELAARS voor de Nationale Militie vleijende zich door eene solide bediening het sints zoo vele jaren genoten vertrouwen waardig te blijven.
Nadere informatiën zijn ook te bekomen bij den Heer D. C. BAKKER, Zaakwaarnemer te Winkel.
Haarlem, J. WAASDORP,
12 *Maart* 1853. Groote Markt te Haarlem.

*** Te HUUR, even buiten eene dezer Stads Poorten: een zeer aangenaam gelegen ZOMER- en WINTER-VERBLIJF, met een grooten Tuin daarachter, voor *f* 250,- 's jaars. Te bevragen bij C. KAAKEBEEN EN ZOON, Metselaars en Steenkoopers, te Haarlem. Brieven *franco*.

TE HUUR:

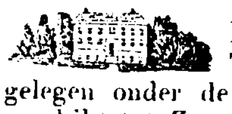

Met primo Mei aanstaande, de BUITENPLAATS, genaamd *BERBICE*, gelegen onder de Gemeente Voorschoten nabij Leyden, geschikt tot *Zomer- en Winterverblijf*. Te bevragen bij den Tuinbaas.

*** TE HUUR: Een OPTREKJE en TUIN, even buiten het Groote Houthek te Haarlem aan het Park, 3 Kamers, Keuken, Kelder, Meidekamer, en verder vol Gemakken. Te bevragen bij CLAUSING, Mr. Timmerman aan den Burgwal te Haarlem.

*** TE KOOP:
Twee PERSEN, drie KETELS, **2000** VORMEN, ENZ., ENZ., van eenen nog in werking zijnde *Fabrijk van Gegoten Kaarsen*. Reflecterenden gelieven zich *franco* te adresseren onder Letter G., aan den Boekhandelaar en Drukker H. C. A. THIEME, JFz., te Nijmegen.

Op Dingsdag den 15den Maart 1853, des namiddags ten één ure, zal in het Logement *Het Huis ten Halve*, aan den Soesterberg, ten overstaan van den Notaris J. C. SCHADEE, gevestigd te Zeyst, in het openbaar worden verkocht:
Eene HUIZING, SCHUUR en STALLING, staande in de Gemeente Soest, op den Berg, aan den Straatweg van Utrecht naar Amersfoort, nabij het Kamp van Zeyst, Kadaster Sectie E, No. 276, 289 en 290.
Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

G. J. TEN BRUMMELER, Notaris, residerende te Gouda, is voornemens, als lasthebbende van den Eigenaar, die daartoe uithoofde van aanhoudende ongesteldheid wil overgaan, op Woensdag den 16den Maart 1853, des voormiddags elf ure, in het Logement *de Zalm* aldaar, openbaar doen veilen en te verkoopen:
No. 1. Een ruim, zeer hecht, sterk en weldoortimmerd WOON- en WINKELHUIS en ERF, met open Grond of Binnenplaats, waarin sedert onheugelijke jaren de Affaire in *Koffij, Thee, Tabak, Snuif en Kruidenierswaren* is en nog met goed gevolg wordt uitgeoefend; zijnde ook uitmuntend geschikt tot alle neringen of bedrijven, staande en zeer voordeelig gelegen, ter plaatse waar de meeste Marktschuiten aanleggen, aan de Naijerstraat, hoek van Tevekoop of Turfmarkt, Wijk H, No. 34, binnen Gouda, Kadaster Sectie B, 756, groot eene Roede, 96 Ellen.
No. 2. Een ruim, hecht, sterk en welgelegen HUIS of PAKHUIS en ERF, waarin *Tabak Hees*, benevens *Koffijbranderij* en open Grond daarachter, op Hondskoop, gezegd Turfmarkt, zeer nabij het Perceel No. 1, Wijk H, No. 170, Kadaster Sectie B, No. 478, groot eene Roede, 72 Ellen.
No. 3. Een hecht, sterk en goed onderhouden HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Naijerstraat of Groentenmarkt, nevens het Perceel No. 1, Wijk H, No. 33, Kadaster Sectie B, No. 755, groot 48 Ellen.
Zijnde de Percelen inmiddels *Uit de Hand te Koop*, No. 1 en 2 in eigen gebruik, en No. 3 verhuurd tegen *f* 1,25 in de week: alles te aanvaarden op 1 Mei 1853; terwijl de Kooper van No. 1, des verkiezende, zal kunnen overnemen de voorhanden vaste en losse Gereedschappen en Winkelgoederen.
Nadere onderrigting is te bekomen, zoo ten Kantore van den Notaris TEN BRUMMELER, voornoemd, als ten Kantore van zijnen Ambtgenoot C. C. KROM, te Gouda, mits Brieven *franco*.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zaturdag den 19den Maart 1853, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van de Notarissen Mr. P. MABE JR. en Mr. C. GERLINGS JR., in publieke veiling te Verkoopen: No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, met een Tuintje daarachter, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Oude Gracht, bij de Kleine Houtstraat, te Haarlem, geteekend Wijk 3, No. 134, bij het Kadaster bekend, onder Sectie D, No. 887, ter grootte van 1 Roede en 38 Ellen. No. 2. Een HUIS en ERVE, aan de Zuidzijde van de Bakenessergracht, bij de Naauwe Appelaarsteeg, geteekend Wijk 1, No. 672, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, No. 1415, ter grootte van 25 Ellen. No. 3. Een WINKELHUIS en ERVE, aan de Zuidzijde van de St. Anthoniestraat, bij de St. Anthonie-Brug, geteekend Wijk 2, No. 718, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, No. 2495, ter grootte van 1 Roede en 84 Ellen. No. 4. Een HUIS en ERVE, aan de Oostzijde van de Burgwal, geteekend Wijk 2, No. 714, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, No. 2514, ter grootte van 39 Ellen. No. 5. Een HUIS en ERVE, aan de Noordzijde van het Dwars Damsteegje, geteekend Wijk 1, No. 885, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, No. 1290, ter grootte van 56 Ellen. No. 6. Een HUIS en ERVE, aan de Westzijde van de Naauwe Appelaar-

steeg, geteekend Wijk 1, N°. 894, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1310, ter grootte van 44 Ellen. N°. 7. Een HUIS en ERVE, in zekere Poort, aan de Oostzijde van de Damsteeg, geteekend Wijk 1, N°. 891, zijnde een gedeelte van het Perceel bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1313, in het geheel ter grootte van 62 Ellen. N°. 8. Een HUIS en ERVE, in zekere Poort, aan de Westzijde van de Naauwe Appelaarsteeg, mede geteekend Wijk 1, N°. 891, zijnde het overige gedeelte van het Perceel, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1313, in het geheel ter grootte van 62 Ellen. N°. 9. De OPSTAL van twee Huizen onder één Dak, waarvan het eene aan de Oostzijde van de Damsteeg, op den Hoek van het Dwars Damsteegje, en het andere aan de Zuidzijde van het Dwars Damsteegje, geteekend Wijk 1, N°. 884, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, Nos. 2849 en 2850, te zamen ter grootte van 51 Ellen. N°. 10. De OPSTAL van twee Huizen onder één Dak, waarvan het eene naast het voorgaande, en het andere aan de Westzijde van de Naauwe Appelaarsteeg, op den Hoek van het Dwars Damsteegje, geteekend Wijk 1, N°. 881 en Wijk 1, N°. 903, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 2851 en 2852, te zamen ter grootte van 32 Ellen.

(De Perceelen Nos. 9 en 10, waarvan de Grond aan de Stad Haarlem behoort, en te zamen jaarlijks aan Huur doet *f* 1,—, zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen.)

Ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ.

N°. 11. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Oude Gracht, bij de Kleine Houtstraat, geteekend Wijk 3, N°. 135, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 888, ter grootte van 74 Ellen. Alles breeder bij Billetten omschreven en nadere informatie te bekomen bij bovengemelde Makelaars.

De Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van de Notarissen voornoemd.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbenden van hunne Principalen), in openbare veiling te verkoopen, op Zaturdag den 19den Maart 1853, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN:

N°. 1. Een hecht, sterk HUIS en ERVE, met eenen grooten TUIN, daarachter, alleraangenaamst gelegen aan de N. Z. van de eerste Nieuwe Gracht, over de Zandersbrug te Haarlem, bevattende vijf Kamers, Keuken, enz., get. Wijk 1, Numero 74, Kad. Sectie B, N°. 407, ter grootte van 1 R., 58 E.

N°. 2. Een HUIS, aan de W. Z. van de Raamgracht, nabij de Wolbrug, get. Wijk 4, N°. 367, Kad. Sectie C, N°. 2186. N°. 3. Een HUIS, naast en ten Zuiden het voorgaande, get. Wijk 4, N°. 368, Kad. Sectie C, N°. 2187. N°. 4. Een HUIS, naast en ten Zuiden het voorgaande, get. Wijk 4, N°. 369, Kad. Sectie C, N°. 2188. N°. 5. Een HUIS, naast en ten Zuiden het voorgaande, get. Wijk 4, N°. 370, Kad. Sectie C, N°. 2189.

De Grond dezer vier Perceelen, te zamen groot 2 R., 64 E., behoort aan de Stad Haarlem, en wordt voor recognitie aan dezelve jaarlijks betaald *f* 2,55, en zullen dezelve eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden opgeveild en afgeslagen.

Breeder bij Biljetten en informatiën bij gemelde Makelaars, zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën drie dagen vóór en op den Verkoopdag te zien zijn, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** Op den 16den en 30sten Maart 1853, des morgens ten elf ure, in het Logement *de Haas*, te Elburg, zullen bij inzet en toeslag in het openbaar worden geveild en verkocht:

1°. Een HUIS en ERVE, bevattende tien ruime Kamers, waarvan negen geplafonneerd en behangen, en de meesten van Stookplaatsen zijn voorzien, Kelder, Keuken, Zolders, Dienstbodenkamer, enz., een daaraan grenzende TUIN, beplant met fijne Vruchtboomen, aangenaam staande en gelegen te Elburg aan de Vischpoortstraat.

2°. Een HUIS en ERVE, grenzende aan het eerste Perceel, en bestaande uit twee ruime Vertrekken en Zolder, enz.

3°. Een KOETSHUIS met Kelder en Kamer en opene Plaats, staande en gelegen aan de Vischpoortstraat.

4°. Eene STAL en ERVE, ingerigt voor vijf Paarden, en voorzien van ruimen Zolder, met eene opene Plaats.

De eerste twee Perceelen zullen ook in massa geveild worden, met bevoegdheid voor den Verkooper, om de Perceelen *drie* en *vier* ook vereenigd te veilen, zoo ook alle de Perceelen te zamen.

Iederen Maandag en Donderdag, des middags van een tot vier ure, zal gelegenheid verleend worden tot bezigtiging aan hen, die voorzien zijn van een Toegang-Kaartje van den Notaris Mr. G. A. HOEFHAMER te Elburg, ten wiens Kantore inlichtingen omtrent de Goederen en de Veilings-Conditiën (op *franco* Brieven) zijn te verkrijgen.

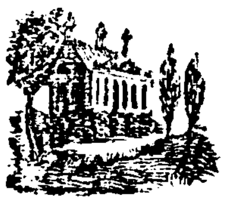

Mr. G. A. IJSSEL DE SCHEPPER, Notaris te Olst, zal op Donderdag den 7den April 1853, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *H. Kok*, te Olst, ter voorloopige — en veertien dagen daarna, ter zelfder uur en plaats, ter uiterlijke toewijzing veilen:

EEN KAPITAAL HUIS,

voor negen jaren geheel nieuw gebouwd, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, voorzien van negen ruime Kamers, van welke de meeste behangen en twee geplafonneerd, Meiden- en Knechtskamer, uitmuntend Pomp- en Regenwater, mitsgaders Koetshuis en Stalling voor drie Paarden, eene ruime Schuur met Stalling voor drie Koeijen, grooten Tuin van Engelschen aanleg, beplant met fijne en welig groeijende Vruchtboomen en Heestergewassen, benevens een stuk voortreffelijk BOUWLAND, voor het Huis, alles te zamen groot 1½ Bunder, gelegen in het alleraangenaamst en volkrijk Dorp Olst, in de Provincie Overijssel, onmiddelijk aan den Straatweg van Deventer op Zwolle. Te aanvaarden terstond na den toeslag.

*** G. B. VAN GOOR te Gonda heeft verzonden, de 25e en 26e Aflevering van den

PRACHTBIJBEL,

OPGEHELDERD DOOR GELIJKLUIDENDE PLAATSEN EN AANTEEKENINGEN VAN EENIGE

VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

MET 70 KEURIG BEWERKTE STAALPLATEN

De Uitgever wil met deze onderneming aan de Heilige Schriften, die in innerlijke waarde alles te boven gaan, den schoonst mogelijken uitwendigen vorm geven: hij wil pogen het Juweel op de sierlijkste wijze te *zetten*. Door formaat en Papier, door typographische uitvoering, door de edelste producten der gewijde graveerstift, door ophelderingen en verklaringen van geschiedkundigen, oudheidkundigen en uitlegkundigen aart, is deze **Prachtbijbel** bestemd om het beste en schoonste sieraad van elke Huiskamer uit te maken, en hij durft zich vleien, dat de godsdienstzin der Nederlanders zich hier niet zal verloochenen, maar haren bijval door algemeene deelneming zal doen blijken. Hij erkent dan ook gaarne, dat hij zich aanvankelijk niet ziet te leur gesteld. **H. M. de Koningin** nam de opdracht van dezen PRACHTBIJBEL welwillend aan, en behalve haar doorluchtige naam, prijken ook die van **Koning**, van **Prins Frederik**, van **Prinses Marianne** aan 't hoofd eener aanzienlijke rij van Inteekenaren. De betrekkelijk geringe prijs, voor welken iedere Aflevering bij inteekening is verkrijgbaar gesteld, geholpen door de zeer regelmatige wijs, waarop de Afleveringen successievelijk het licht zien, maakt, dat ook de minder gegoede hoogschatter van het Bijbelboek, door slechts **een dertigtal Centen elke week** af te zonderen, weldra in 't bezit van dit zoo sierlijk en prachtig gezet Juweel kan geraken, terwijl de latere Inteekenaars niet verpligt zijn, het reeds verschenen gedeelte in eens te nemen, maar met twee Aflev. per maand volstaan kunnen. De Naamlijst der Inteekenaren, alsmede het Familie-Register, dat uit twee keurige Staalgravures zal bestaan, worden als nog *gratis* geleverd.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, zijn in 1852 de volgende Werken uitgegeven:

BIJBELSCH WOORDENBOEK voor het Christelijk gezin, uitgegeven door **W. Moll**, **P. J. Veth** en **F. J. Domela Nieuwenhuis**, onder medewerking van onderscheidene Nederlandsche Geleerden. 1e Deel (lett. A—H). In royaal 8°. *f* 8.

(*Het geheele Werk zal in drie Deelen compleet zijn*).

M. A. JENTINK (Predikant te Harlingen), Maranatha. De Christelijke leer der laatste dingen. In gr. 8°. *f* 2,70.

Dr. Fr. OESTERLEN, Handboek der algemeene en bijzondere Gezondheidsleer. Uit het Hoogduitsch vertaald en voor geneeskundige en andere beschaafde lezers bewerkt, door Dr. As. DÖIJER Az., 1e Afl. Met eene Voorrede van Prof. W. VROLIK. *f* 1,80.

(*Het geheele Werk zal in vier Afleveringen compleet zijn, gezamentlijk ongeveer den prijs van f* 8.— *gelden de, en de vertaling worden voortgezet door* Dr. G. A. N. ALLEBÉ).

J. F. G. BRUMUND, Indiana. Verzameling van stukken van onderscheiden aard over Landen, Volken, Oudheden en Geschiedenis van den Indischen Archipel, 1e Stuk, met Platen en Kaarten, *f* 3,90.

Prof. W. J. A. JONCKBLOET, Geschiedenis der Middennederlandsche Dichtkunst, 2e Deel, in gr. 8o. Prijs buiten Inteekening *f* 5,—.

(*Met nog één Deel, dat ter perse is, zal dit Werk compleet zijn*).

Prof. P. J. VETH, Beknopte Hebreeuwsche Spraakkunst. Tweede vermeerderde en verbeterde druk. In gr. 8°. *f* 3,—.

Dr. D. BURGER Jr., Hebreeuwsche Rudimenta voor eerstbeginnenden, in kl. 8°. *f* -,50.

Dr. H. M. MOLL, Latijnsche Spraakkunst voor eerstbeginnenden. Tweede druk, in kl. 8°. *f* 1,50.

C. C. HUYSMANS, Grondbeginselen der Teekenkunst. Eene Theoretische en Practische Handleiding om het Teekenen grondig te leeren. 72 Teekenvoorbeelden en 16 bladen tekst in plano *f* 15,50; in Portefeuille *f* 16,25.

PROSPECTUS

van een werk, getiteld:

DE AUGSBURGSCHE CONFESSIE,

BEVATTELIJK VERKLAARD DOOR

E. LEHMANN en H. SCHNABEL,

EVANG.-LUTH. PREDIKANTEN IN SAKSEN.

UIT HET HOOGDUITSCH,

MET EENE INLEIDENDE VOORREDE,

VAN

LUDW. C. LENTZ,

Evang.-Luthersch Predikant te Amsterdam.

De Inteekening op dit, voor ieder Lutheraan hoogst belangrijk Werk, dat slechts 10 Cents per Vel druks berekend wordt, is bij alle Boekhandelaren opengesteld en bij den Uitgever J. M. E. MEIJER, Heerengracht, Hoek van de Wolvenstraat, te Amsterdam.

*** Bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven is uitgegeven en te bekomen:

I. TOT EEN AANDENKEN AAN UWE BELIJDENIS,

DOOR DE PREDIKANTEN

C. E. van KOETSVELD en G. E. W. de WIJS.

Prijs 7½ Cent.

Bij **25** tallen, tot uitdeeling aan Jonge Lidmaten **f 1,50.**

II. DE BESLISSENDE URE.

Toespraken aan Jeugdige Vrouwelijke Lidmaten, bij het afleggen harer Belijdenis en hare eerste toenadering tot het Avondmaal.

DOOR

Wed. A. B. van MEERTEN.

Prijs ***60*** *Centen. Op best Papier in Karton* ***90*** *Centen.*

III. 324 KLEINERE GODSDIENSTIGE GESCHRIFTEN,

INZONDERHEID VOOR JONGE LIEDEN,

VAN DEN BESCHAAFDEN STAND.

Volgens Catalogus verdeeld in:

I. *De Geschiedenissen van het O. T.*
II. *De Geschiedenissen van het N. T.*
III. *De Christelijke Feestdagen, met de Lijdensgeschiedenis, Belijdenis en Avondmaal*
IV. *Natuurbeschouwing.*
V. *Christelijke Geloofsleer.*
VI. *Christelijke Zedeleer.*
VII. *Verhalen en Gelijkenissen.*
VIII. *Stukjes van Gemengden Inhoud.*

De prijs van elk Stukje is 5 Centen, en bij 25 tallen tot uitdeeling *f* 1,—. Er worden nette omslagen tot *belooning of aanmoediging* om genaaid.

De Catalogus is op *franco* aanvrage, gratis verkrijgbaar.

*** **WAPENKAART VAN KENNEMER EDELEN.**

Deze Kaart behoorende bij het 4e en 5e Deeltje van KENNEMERLAND BALLADEN door W. J. HOFDIJK, is dezer dagen door mij afgeleverd en verzonden; zij bevat 24 Wapens in *Goud*, *Zilver* of andere oorspronkelijke Wapenkleuren gedrukt.

De prijs der 5 Deeltjes Balladen, met de groote Kaart, à vol d'oiseau, van Kennemerland in de Middeneeuwen en der Wapenkaart is . . . . *f* 7,—.

DAAR DE VOORRAAD TOT OP EEN 20TAL EX. VERMINDERD IS KAN IK GEENE EX. MEER OP BEZIEN AFLEVEREN, DOCH ZIJN DEZE OP AANVRAAG VOOR REKENING ALLEEN NOG DISPONIBEL.

Eene nieuwe uitgaaf echter is onder handen in 2 Bundels met de nieuwe Titels, gebonden in

HEEL LINNEN PRACHTBAND,

met Vergulde Stempels, en het Wapen van Kennemerland in de oorspronkelijke wapenkleur op het plat à *f* 7,50.

Afzonderlijke Deeltjes of Platen zijn niet verkrijgbaar.

Haarlem, Maart 1853. J. J. VAN BREDERODE.

*** A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, gaf uit een uitnemend

PAASCHGESCHENK

VOOR JEUGDIGE LEDEN DER GEMEENTE.

ONZE VADER

die in de Hemelen zijt!

HET GEBED DES HEEREN,

BEWERKT VOOR DE GEMEENTE DOOR

Dr. H. HEEMSKERK.

Alom verkrijgbaar *f* 1,90.

*** Bij G. B. v. GOOR, te *Gouda*, komt van de pers:

DE ONVERMOEIDE SPEELMAKKER,

of volledige verzameling van nuttige en aangename Spelen, Uitspanningen, Ligchaams-Oefeningen en andere bezigheden

zoowel in Huis als in de Opene Lucht.

VOOR JONGENS EN MEISJES.

Versierd en opgehelderd door eene menigte fraaije

HOUTSNÊE-FIGUREN.

Eenig in zijn soort mag dit Werkje genoemd worden, en onmisbaar tevens, voor elk die gezonde Ligchaams-Beweging en Oefening van den geest, in uren van uitspanning van wakkere Jongens en Meisjes, nuttig en aangenaam oordeelt. Aan dien deugdelijken inhoud gaat een bevallig uiterlijk gepaard, daar het geheel door vele keurige Houtsneden is versierd. Zonder twijfel maakt deze *Speelmakker* dan ook het beste gezelschap uit, waarmede de Jeugd kan kennis maken.

Prijs *f* 3,— en net *Gebonden f* 3,40.

*** Bij H. HOVEKER, te Amsterdam, is heden de 2e druk verschenen van:

STUKKEN betreffende de wreede veroordeeling tot jaren langen gevangenis en dwangarbeid van

FRANCESCO EN ROSA MADIAI

te **Florence** in *Italië*, wegens het omhelzen der Protestantsche Godsdienst en gemeenschappelijk Bijbellezen, alsmede betreffende de pogingen welke tot hunne in vrijheidstelling zijn en nog worden aangewend, verzameld door T. M. LOOMAN. Vier Stukjes 80 Ct.

*** Door den Boekhandelaar K. FUHRI, te 's Gravenhage, is uitgegeven en alom verzonden:

HET ENGELSCH BESTUUR

IN

OOST-INDIE

VERGELEKEN MET

HET NEDERLANDSCHE.

PRIJS 60 CENTS.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.